

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Frejagymnasiet

Lsåret 2020/2021

Innehållsförteckning

1. Grunduppgifter	1
2. Förebyggande och främjande arbete	2
3. Kartläggning	3
4. Utvärdering och uppföljning	4
5. Mål för lå 20/21	5
6. Åtgärder vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling	6
7. Aktuella bestämmelser och definitioner	6

Bilaga 1

Kortfattad version av Frejagymnasiets plan mot diskriminering och kränkande behandling

Bilaga 2

Blankett – Anmälan om kränkande behandling

1. Grunduppgifter

Frejagymnasiet är Mölndals stads gymnasiesärskola, som omfattar både det individuella programmet och nationella program.

Ansvarig rektor: Eva Torgerson

Vår vision: Unika utbildningar för unika ungdomar

Mål för vårt likabehandlingsarbete:

På Frejagymnasiet ska ingen elev bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för repressalier eller kränkande behandling/bemötande.

Frejagymnasiet ska i sin verksamhet genomsyras av ett demokratiskt förhållningssätt. Alla, såväl elever som personal, ska känna sig trygga, respekterade och delaktiga i verksamheten, för att därigenom skapa ett öppet arbetsklimat där var och en stimuleras till att växa som människa. Alla, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder eller funktionsnedsättning ska känna, att de har samma rättigheter och skyldigheter i skolan.

Elever med behov av särskilt stöd i skolan ska få den hjälp de behöver.

Alla ska ges möjlighet att uttrycka sin åsikt inom värdegrundens ram.

Skolan ska uppmuntra mångfald och variation i fråga om åsikter och åskådningar.

Elevernas delaktighet sker genom klassråd, utvecklingssamtal samt daglig kontakt med mentor, lärare och assistenter.

Personalens delaktighet: Planen mot diskriminering och kränkande behandling tas upp med all personal på APT under våren 2020, bearbetas tillsammans med EHT och fastställs sedan på LSR.

Förankring av planen: Planen ska efter revidering tas upp med samtliga elever på klassråd och den ska också finnas tillgänglig på Frejagymnasiets hemsida.

2. Förebyggande och främjande arbete

- Enligt diskrimineringslagen och skollagen är det skolans skyldighet att undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier, om det finns andra hinder för enskildas rättigheter och möjligheter i verksamheten samt att kartlägga risker för kränkningar.
- Skolan ska analysera orsaker till upptäckta risker och hinder.
- Skolan ska vidta de förebyggande och främjande åtgärder som kan krävas.
- Skolan ska följa upp och utvärdera detta arbete.

Alla som arbetar på Frejagymnasiet ska visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt. Vidare ska alla aktivt motverka trakasserier förtryck och repressalier av individer och grupper, samt arbeta för att kränkningar aldrig ska förekomma. Varje incident av kränkande behandling ska resultera i en reaktion från de vuxna i skolan.

Det långsiktiga arbetet ska präglas av pedagogik och metoder som är anpassade till elevens förutsättningar.

Rektor ansvarar för att planens innehåll är känt bland personal och elever och att den förankras i arbetet på skolan genom bl. a arbetsplatsträffar, klassråd och elevhälsoarbetet på skolan. Planen ska också utvärderas regelbundet och revideras vid behov. Ansvaret omfattar årlig information till elever och föräldrar om lagen mot diskriminering och annan kränkande behandling. Planen publiceras på skolans webbplats.

Arbetsgången vid upptäckt av kränkande behandling ska vara känd bland elever och personal. Skolans elevhälso team arbetar både i akuta situationer och konsultativt. Rektor leder elevhälso teamets arbete. Elevhälso teamet samarbetar med lärare och mentorer för att fånga upp elever som utsätts för eller utsätter skolkamrater för diskriminering eller kränkande behandling.

Skolans värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Det kan till exempel handla om:

- att ge pojkar och flickor lika stort inflytande och utrymme i verksamheten (kön).
- att skapa förutsättningar så att alla kan delta på friluftsdagen eller skolresan oavsett funktionsnedsättning (funktionsnedsättning).
- att diskutera normer för klädsel och andra personliga uttryck (könsidentitet eller uttryck).
- att belysa rasismens historia i undervisningen (etnicitet).
- att använda böcker som belyser olika typer av familjebildningar (sexuell läggning).
- att hålla skolavslutningar och andra tillställningar i icke-konfessionella lokaler (religion eller annan trosuppfattning).
- diskutera status och makt kopplat till ålder med barn och elever (ålder).
- att tillsammans i arbetslagen diskutera hur normer och föreställningar kring de olika diskrimineringsgrunderna kommer till uttryck i den egna undervisningen (samtliga diskrimineringsgrunder).

3. Kartläggning

Det är viktigt att man inom denna skolform har ett arbetssätt som innebär att man reagerar omedelbart om man upptäcker att någon av eleverna är utsatta på något sätt. En av konsekvenserna av funktionsnedsättning och utvecklingsstörning kan vara att man har svårt att generalisera och att se konsekvenserna av sitt agerande. Detta innebär att man kan ha svårt att se att ett beteende i en situation kan jämföras med en annan liknande situation. Man behöver därför klargöra regler och gränser i varje enskilt fall. Så småningom kan erfarenheter hjälpa till för att man ska jämföra tidigare upplevelser och förstå sammanhang.

Konsekvenserna av vissa funktionsnedsättningar inom autismspektrat kan också innebära att man har svårt att göra en spegling av sina egna känslor och upplevelser och överföra dem på någon annan. Det innebär att man kan ha svårt att förstå hur ens eget beteende kan påverka känslor hos någon annan. Även detta kräver eftertanke för hur man skapar förutsättningar för att ingen ska känna sig utsatt. Detta bör på olika sätt påverka innehållet och pedagogik/metoder som används i undervisningen.

Kartläggningsmetoder:

- Utvecklingssamtal 1 gång/termin
- En ny elevenkät tas fram inför revidering av planen vt-20. Eleverna får besvara frågor rörande trivsel och trygghet i skolan. Utformningen av enkäten ska anpassas till elevens förutsättningar att förstå sammanhang, och genomförandet kan se olika ut för enskilda elever eller elevgrupper.
- Nationella programmet ska besvara GR:s elevenkät våren 2020.
- Hälsosamtal
- Elevhälsofrågor stående punkt på arbetslagsmötena
- Regelbundna EHT-möten (rektor, elevhälsa, mentor)
- Klassråd

4. Utvärdering och uppföljning

Analys och utvärdering av målen 19/20

Utvärdering av planen mot diskriminering och kränkande behandling genomförs under vårterminen av arbetslagen och elevhälsoteamet. Via klassråd och elevenkät på våren sammanställs elevernas synpunkter på planen. Ny plan fastställs vid sista APT före sommarlovet.

Tre mål för det förebyggande arbetet har fastställts utifrån kartläggning och analys av resultat.

Mål 1: Alla elever och vårdnadshavare till elever på Frejagymnasiet, ska vara väl informerade om vår ”Plan mot diskriminering och kränkande behandling”. Planen ska också vara lätt att nå på vår hemsida.

Insats: Information ska ske vid informationsträff, för elever och vårdnadshavare, inför att elev ska börja på gymnasiet samt vid föräldramöten under läsåret.

Ansvarig: Rektor

Datum: ht 2019

Utvärdering: Information har lämnats vid informationsmöten och via folder som skickats ut till alla elever och föräldrar inför skolstart. Planen finns också publicerad på hemsidan. Vi kommer även fortsättningsvis att informera på samma sätt. Målet kan därmed betraktas som uppfyllt.

Mål 2: Eleverna på Frejagymnasiet ska förstå och (i möjligaste mån) se konsekvenser av sitt handlande, så att diskriminering, kränkande behandling eller mobbning inte förekommer.

Insats: Förklara, konkretisera, bearbeta och diskutera vad diskriminering och kränkande behandling innebär. Detta ligger som delar i olika ämnen/ämnesområden. Vara vaksam över och direkt ta itu med händelser och beteenden som kan förekomma och på ett pedagogiskt sätt samtala med vederbörande, enskilt eller i grupp.

Ansvarig: Undervisande lärare samt alla vuxna som arbetar på skolan

Datum: Detta förekommer fortlöpande under läsåret 19/20.

Utvärdering: I enkätsvaren och övriga kartläggningsmetoder framkommer att en övervägande del av eleverna upplever trygghet på skolan. Samtidigt rapporterar några elever upplevelser av fysiska konfrontationer och sårande kommentarer. Vid sådana incidenter har personal omgående reagerat och tillsammans med de inblandade bearbetat det inträffade utifrån elevernas olika förutsättningar. Även elevhälsan har arbetat aktivt med händelserna på både individ- och gruppnivå som en del i det förebyggande och åtgärdande arbetet. Detta arbete kommer att behöva fortsätta under kommande läsår.

Mål 3: Arbeta med hälsofrämjande åtgärder. Alla elever ska uppnå en god hälsa, välmående, trivsel och prestationsförmåga.

Insats: Elevhälsoteamets kompetenser ska tillvaratas. Skolsköterska, kurator och skolpsykolog ska vara väl kända bland våra elever och aktivt delta i skoldagen/involveras i skolarbetet. Ökade kunskaper om elevhälsofrämjande arbete för all personal.

Elevhälsan tillsammans med rektor arbetar fortlöpande med att följa upp arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Ansvarig: Rektor och elevhälsoteam

Datum: Start under ht-19

Utvärdering: Det arbetas dagligen med olika hälsofrämjande åtgärder. Elevhälsoteamet har varit involverade på både individ-, grupp- och organisationsnivå. Såväl elevhälsan som arbetslagen behöver dock bli tydligare med vilka åtgärder vi vidtar och hur vi lyckas med dessa. Förslag inför nästa läsår är att konkretisera åtgärderna ytterligare.

5. Mål för lå 20/21

Efter utvärdering våren 2020 är det följande mål vi ska arbeta med:

Mål 1: Eleverna på Frejagymnasiet ska förstå och i möjligaste mån se konsekvenser av sitt handlande, så att diskriminering, kränkande behandling eller mobbning inte förekommer.

Insats: Förklara, konkretisera, bearbeta och diskutera vad diskriminering och kränkande behandling innebär. Detta ligger som delar i olika ämnen/ämnesområden.

Vara vaksam över och direkt ta itu med händelser och beteenden som kan förekomma och på ett pedagogiskt sätt samtala med vederbörande, enskilt eller i grupp.

Identifiera situationer och platser där elever riskerar att bli utsatta för kränkande behandling.

Ansvarig: Undervisande lärare samt alla vuxna som arbetar på skolan.

Datum: Start under ht-20

Mål 2: Arbeta med hälsofrämjande åtgärder. Alla elever ska uppnå en god hälsa, välmående, trivsel och prestationsförmåga.

Insats: Elevhälsoteamets kompetenser tillvaratas. Skolsköterska, kurator och skolpsykolog ska vara väl kända bland våra elever och aktivt delta i skoldagen/involveras i skolarbetet som en del i det förebyggande elevhälsoarbetet.

Arbetslagen ska konkretisera det elevhälsofrämjande arbetet på gruppnivå.

Elevhälsan tillsammans med rektor arbetar fortlöpande med att följa upp arbetet med planen mot diskriminering och kränkande behandling.

Ansvarig: Rektor och elevhälsoteam

Datum: Start under ht-20

6. Åtgärder vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Elevens rektor ansvarar genom sin utredningsskyldighet för att nedanstående punkter genomförs. Kontaktperson för elev utses enligt elevens önskemål snarast. Kontaktpersonen ska erbjuda samtal och dokumentera dessa.

Akuta åtgärder

Den personal som får kännedom om att elev utsatts för diskriminering eller annan kränkande behandling ska snarast ta kontakt med rektor samt fylla i blanketten ”Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier”.

I det fallet att elev fått kännedom om att annan elev utsatts, tar eleven kontakt med personal på skolan, som i övrigt följer ovanstående rutin.

Rektor ansvarar för att händelsen utreds. Rektor beslutar vem som gör vad i utredningen och informerar verksamhetschefen (huvudmannen) om händelsen.

Berörda vårdnadshavare informeras i de fall eleven/eleverna är omyndiga.

Bedömning görs huruvida anmälan till Individ- och familjeomsorg (Verksamhetsområde IFO) och/eller polis ska ske.

Dokumentation innehållande samtliga åtgärder och beslut om datum för uppföljning ska ske på särskild blankett som diarieförs och arkiveras.

Verksamhetschefen utreder kännedom om kränkningar personal – elev.

7. Aktuella bestämmelser och definitioner

Diskrimineringslagen (2008:567)

Lagen har till ändamål att främja barns och elevers rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder. Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling.

Denna lag tillämpas på utbildning som avses i skollagen (2010:800).

Skollagen (2010:800)

Skollagen (2010:800) har ytterligare skärpt kraven på skolan, på personalen och på rektor. Av lagen framgår bland annat att en årlig plan, med utgångspunkt från föregående års arbete ska tas fram.

Av lagen följer även att lärare eller annan personal som får kännedom om att elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att meddela detta till rektor. Rektor i sin tur är skyldig att anmäla detta till skolans huvudman, varefter rektor är skyldig att skyndsamt utreda detta. Detta gäller även kränkningar mellan elever.

Om huvudmannen inte kan visa att kränkning eller repressalier inte förekommit kan huvudmannen bli skadeståndsansvarig.

FN:s barnkonvention

I artikel 36 lyfter man fram att barnen ska skyddas mot alla former av utnyttjande som kan skada barnet. I artikel 2 fastslås barnets rätt att inte bli diskriminerat, och i artikel 19 klargörs att staten har en skyldighet att skydda barnet mot alla former av fysiskt, psykiskt våld, sexuella övergrepp och andra former av vanvård.

Skolverkets allmänna råd och skolans likabehandlingsarbete

- I likabehandlingsplanen ska det tydligt framgå att skolledningen tar avstånd från alla former av diskriminering och att skolledningen har ansvaret för arbetet med detta.
- Det är viktigt att eleverna görs delaktiga i arbetet med ordningsregler och likabehandlingsplan vilket skapar ett gott klimat och delaktighet.
- Även föräldrarna ska göras delaktiga i arbetet. Samarbete och dialog med föräldrar är viktigt i så väl förebyggande som återgårdande arbete.
- Det är viktigt med ett förebyggande arbete mot diskriminering, till exempel genom att försöka upptäcka elevernas språk, jargonger och attityder mot varandra och visa att det är vi vuxna som sätter gränserna.
- Skolan har skyldighet att utreda diskriminering och skyndsamt meddela vårdnadshavare.
- Dokumentationen är ett viktigt stöd i arbete för att följa upp åtgärder och eventuellt förändra dem eller sätta in nya. Den är också en rättssäkerhetsfråga, eftersom den ger berörda barn och vårdnadshavare insyn. Finns behov ska åtgärdsprogram upprättas.
- Det ska också framgå vilka åtgärder skolan använder för att komma till rätta med diskriminering av olika slag.

Definitioner

Direkt diskriminering:

innebär att en elev missgynnas genom att behandlas sämre än en annan elev behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om det har samband med elevens kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Exempel: En elev nekats att vara med i en tävling på grund av att han eller hon är tjej eller kille.

Indirekt diskriminering:

innebär att en elev missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar personer med visst kön,

viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning viss sexuell läggning eller viss ålder. Detta gäller dock inte om bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Exempel: En lärare betonar ensidigt den ena eller andra redovisningsformen i undervisningen som innebär att elever med funktionsnedsättning inte får tillfälle att redovisa sina kunskaper fullt ut.

Bristande tillgänglighet:

Att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till de ekonomiska och praktiska förutsättningarna, varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt andra omständigheter av betydelse.

Exempel: Att en elev inte ges de hjälpmedel som den behöver eller att matsalen är belägen på en plats som förhindrar att samtliga elever ges tillgång till den.

Trakasserier:

Trakasserier innebär ett uppträdande/agerande som kränker en elevs värdighet och som har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Exempel: En elev yttrar sig nedlåtande om en annan elev kopplat till hans eller hennes religiösa rutiner.

Sexuella trakasserier:

Innebär ett uppträdande/agerande av sexuell natur som kränker en elevs värdighet.

Exempel: En elev yttrar sig nedlåtande om en annan elev kopplat till sexuella anspelningar.

Instruktioner att diskriminera:

En person i ledande ställning får inte ge order eller instruera om att någon elev ska diskrimineras.

Exempel: En lärare antyder vid överlämning av en kurs till en annan lärare att en elev som skulle behöva särskilt stöd inte bör ges särskilt stöd med hänvisning att eleven inte tagit emot stödet tidigare.

Repressalier:

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Kränkande behandling

Avser ett uppträdande/agerande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med diskrimineringsgrunderna ovan. En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Exempel: en grupp elever sprider nedsättande rykten, förlöjligar eller fryser ute andra elever. Kränkningar kan också ske genom e-postmeddelanden, SMS eller liknande. Det kan även vara att man blir retad för hur man ser ut, att man är blyg eller anses annorlunda.

Diskrimineringsgrunder

- **Kön:** Kvinna eller man. Även transsexuella personer omfattas av diskrimineringsgrunden.
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck:** någon identifierar sig som kvinna eller man eller ger uttryck för att tillhöra ett annat kön genom sin klädsel eller annat uttrycksmedel.
- **Etnisk tillhörighet:** tillhörighet till en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung eller hudfärg.
- **Religion/annan trosuppfattning:** livsstilsingripande tro på en högre icke världslig makt eller en gud, exempelvis islam eller kristendom (religion), buddism, eller avsaknad av tro på en sådan högre makt eller gud, ateism (annan trosuppfattning).
- **Funktionsnedsättning:** varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.
- **Sexuell läggning:** homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.
- **Ålder:** uppnådd levnadslängd.

Kortfattad version av Frejagymnasiets plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skolan har en plan för att alla elever och personal ska behandla varandra lika. Det betyder att ingen ska diskriminera eller kränka någon annan.

Alla ska känna sig trygga, respekterade och delaktiga i verksamheten. Alla ska känna att de har samma rättigheter och skyldigheter i skolan.

Vad betyder diskriminering?

Det är om man kränker en person eller grupp för deras

- kön eller könsöverskridande identitet eller uttryck, t ex att killar eller tjejer får olika fördelar bara för att de är just killar eller tjejer
- etniska tillhörigheter, att man hör till en speciell folkgrupp
- religion, t ex vilken gud man tror på
- sexuella läggningar, t ex för att någon är homo- eller bisexuell
- funktionsnedsättning, att någon har begränsad fysisk, psykisk eller begåvningsmässig funktionsförmåga
- ålder, t ex att någon är gammal

Vad betyder kränkning?

Det är

- om man slår någon, knuffar eller tafsar
- om man hotar någon eller kallar någon för dumma eller elaka saker
- om man sprider rykten eller fryser ut någon
- om man skriver dumma eller elaka saker om någon eller skickar dumma eller elaka bilder

Skolan arbetar förebyggande för att alla ska känna sig trygga och respekterade. Om något händer dig ska du berätta det för någon personal.

Om skolan får veta att någon känner sig diskriminerad eller kränkt startar rektor en utredning. Det betyder att vi pratar med de som är inblandade. Vi bestämmer vad som ska göras för att det inte ska hända igen. Elevhälsoteamet kan hjälpa till om det behövs.

Bilaga 2

Anmälan av diskriminering/trakasserier/ kränkande behandling

Blanketten fylls i av den ur personalen som tar emot anmälan/alt. själv uppmärksammar förekomst av kränkningar. Blanketten lämnas till rektor som informerar verksamhetschef enligt rutin.

Blanketten lämnas till skoladministratören som lägger originalet i elevakten.

1. Elev/elever anmälan gäller (<i>ange fullständigt namn, klass och personnummer</i>)	
2. Information kommer från, (<i>namn, titel och datum</i>)	3. Information mottagen av, (<i>namn, titel och datum</i>)
4. Rektor har mottagit anmälan, (<i>datum</i>)	
5. Vad har hänt? (Beskriv situationen <i>noggrant</i> och <i>namnge</i> de inblandade. Hänvisa till <i>datum</i> för olika händelser)	
6. Vidtagna åtgärder i anslutning till det inträffade: Ange här vilka omedelbara åtgärder ni på skolan vidtagit för att komma till rätta med den <i>aktuella</i> situationen (Ange när, var, hur, vilka + mål med åtgärderna).	
7. Rektors bedömning av typ av kränkning/diskriminering: Ange här om möjligt en bedömning utifrån diskrimineringslagen samt skollagen (se Plan mot diskriminering och kränkande behandling)	

Datum _____

Namn _____ Titel _____